

Klima – og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Oslo, 8. oktober 2018

Høring om forslag til forskriftsendring – midlertidig videreføring av forsøksordning for mer effektiv felling av jerv

NOAH – for dyrs rettigheter, Foreningen Våre Rovdyr, Naturvernforbundet og WWF Verdens naturfond vil med dette gi felles innspill til forslaget til midlertidig videreføring av forsøksordningen for mer effektiv lisensfelling av jerv. Vi viser også til vårt felles innspill om evalueringen av forsøksordningen av 20. april 2018 der vi oppfordret Klima- og miljødepartementet om å ikke gjøre noen av de utprøvde virkemidlene permanente med bakgrunn i juridiske og dyreetiske betraktninger.

Organisasjonene stiller seg fortsatt negative til den foreslåtte endringen. En slik endring er etisk uansvarlig, og forsøker løse en konstruert konflikt der formålet er å skulle oppfylle rovviltneemndenes urealistiske lisensfellingskvoter for jerv.

Bakgrunnen for forslaget

KLD har sendt ut på høring forslag til endringer i forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst. Det foreslås at bestemmelsene i §§ 29 a og 34 om adgang til å bruke kunstig lys ved åtejakt på jerv og adgang til å benytte elektronisk overvåking av fangstbå for jerv, midlertidig gjeninnføres. Bestemmelsene gjaldt etter sin opprinnelige ordlyd t.o.m. 15. februar 2018.

I årene 2015-2017 er henholdsvis 54 %, 43 % og 49 % av alle registrerte døde jerver i Norge avlivet ved skadefelling, hvorav henholdsvis 67 %, 44 % og 47 % av skadefellingene er tilknyttet hiuttak. Det er et uttalt mål for forvaltningen å redusere omfanget av skadefelling generelt og hiuttak spesielt, og i stedet effektivisere lisensfelling. På denne bakgrunn sendte Klima- og miljødepartementet på høring ved brev av 20. februar 2015 forslag til endringer i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst og forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. Som resultat av høringsinnspillene og andre innspill besluttet departementet å foreta enkelte permanente endringer i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark etc. Disse endringene gjaldt bruk av snøscooter ved uttransportering av åte, åtebu og fangstbå for jerv. Senere er det også åpnet for å tillate snøscooter for å drive tilsyn med jervebå. Videre besluttet departementet å åpne for, som en midlertidig ordning, bruk av kunstig lys ved åtejakt på jerv, samt elektronisk overvåking av fangstbå for jerv, i prosjektområder for prosjekter godkjent av Klima- og miljødepartementet for dette formål. Formålet med bestemmelsene var at disse tiltakene skulle prøves ut av ulike aktører i ulike områder i en periode frem til 15. februar 2018.

Deretter skulle forsøkene evalueres og på bakgrunn av denne evalueringen skulle departementet ta stilling til om adgangen til å benytte kunstig lys ved åtejakt på jerv og elektronisk overvåking av fangstbåser for jerv, skulle bli permanent. Miljødirektoratet evaluerer nå prøveordningen, og vil gi en faglig anbefaling til departementet i løpet av høsten 2018, om hvorvidt adgangen til å bruke kunstig lys ved åtejakt på jerv og elektronisk overvåking på jervebåser bør innføres på permanent basis. I mellomtiden mener departementet at det kan være hensiktsmessig å midlertidig videreføre de aktuelle bestemmelsene slik at de gjelder for lisensfelleringsperioden 2018/2019.

Om selve høringsforslaget

Vi vil særlig påpeke at premissene for å prøve ut nye og enda mer kontroversielle jaktmetoder er feil fordi problemstillingen baserer seg på en konstruert konflikt, der settingen er som følger:

1. Rovdyrmyndighet som ønsker å begrense jervebestandene så mye som mulig grunnet tette bånd til beitenæringen.
2. Lisenskvoter settes mye høyere enn det som er realistisk å skyte ved normal jakt.
3. Med få dyr å jakte på og urealistisk høye kvoter blir fangstprosenten nødvendigvis lav. Dette utløser så krav om at Miljødirektoratet må bistå til å oppfylle resterende kvote.
4. Som en følge av dette gjennomfører staten hiuttak, og ikke minst kommer krav om, og forsøk med, andre uakseptable jaktmetoder.

Om båsfangst

Organisasjonene mener at premissene for å tillate båsfangst på jerv er grunnleggende feil. Båsjakt er en svært uetisk fangstmetode som i svært begrenset grad brukes på andre dyr, nettopp av etiske hensyn.

Om elektronisk overvåking

Bruk av viltkamera er verdifullt supplement, men bør ikke tillate sjeldnere fysisk tilsyn. Kameralogg og tilsynslogg ved båsen må også i langt større grad ettergås av SNO, også ved de båsene der det ikke skytes jerv i løpet av lisensfelleringssesongen. Vilkåret om at bilder og besøk på bås skal loggføres for ettersyn av SNO er i praksis et pro forma vilkår slik det praktiseres i de fleste forsøksområdene i dag.

Det har også vært store utfordringer med å finne en måte å loggføre bildene på som faktisk fungerer for alle parter. Bruk av viltkamera på bås kan derfor ikke tillates før:

- 1) Det er funnet en tilfredsstillende måte å loggføre kamerabildene på som enkelt gir Fylkesmannen og SNO fortløpende innsyn,
- 2) SNO har instruks, og ressurser, til å ettergå *alle* loggene for viltkamera og besøk på jervebåser etter endt lisensfelleringssesong.

Om kunstig lys

Jerven er hovedsakelig nattaktiv og SNO-ansatte oppgir at den er følsom for lys ved at lysglimt trigger aktivitetsnivået i bås. Innsig av dagslys og kunstig lys vil derfor kunne påvirke skadefrekvens i bås. Lys må ikke brukes som unnskyldning for å skyte på dyr under suboptimale forhold. Vedlegg IV av Bernkonvensjonen forbyr uttrykkelig å bruke kunstige lyskilder til fangst eller dreping av vill fauna. Dersom KLD gir tillatelse til å benytte kunstig lys på åte i forbindelse med åtejakt på jerv, vil dette resultere i en økning i jaktdøgn under suboptimale forhold på nattestid, hvilket i vårt syn er både uønskelig, og også ulovlig i henhold til Bernkonvensjonen.

Departementet sier selv i høringsbrevet at de ikke har tilstrekkelig grunnlag til å vurdere om adgangen til å bruke kunstig lys ved åtejakt på jerv og elektronisk overvåking av jervebåser, bør gjøres permanent eller ikke. Med bakgrunn i dette er organisasjonene overrasket over at departementet like fullt foreslår en midlertidig gjeninnføring av disse tiltakene, og vi viser til

naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) som innebærer at man, i tilfeller der man ikke har tilstrekkelig kunnskap, skal la tvilen komme miljøet og naturen til gode. Dette er i vårt syn ikke sammenfallende med å gjeninnføre tillatelse til bruk av kunstig lys ved åtejakt på jerv og elektronisk overvåking av jervebåss før man som et minimum har fått en faglig vurdering av virkemidlene på plass.

Norge har et internasjonalt ansvar for å bevare jerven. Den er totalfredet og den er definert som sterkt truet i norsk natur. Derfor mener vi det er uforsvarlig å tillate slike uetiske og uansvarlige jaktmetoder med det formålet å skulle oppfylle rovviltnevnens urealistiske lisensfellingsskatter.

Organisasjonene mener at virkemidlene må skrinlegges, og ikke tillates verken på midlertidig eller permanent basis.

Med vennlig hilsen

Siri Martinsen (sign.)
leder
NOAH – for dyrs rettigheter

Berit Lind (sign.)
rådgiver
Foreningen Våre Rovdyr

Arnodd Håpnes (sign.)
fagleder
Naturvernforbundet

Marte Conradi (sign.)
rådgiver
WWF Verdens naturfond